

Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj
(J 18,38-44)

J 18,38 Já, což jsem viděl u Otce svého, to mluvím; a i vy, co jste viděli u otce vašeho, to činíte.

39 Odpověděli a řekli jemu: Otec náš jest Abraham. Dí jim Ježíš: Kdybyste synové Abrahamovi byli, činili byste skutky Abrahamovy.

40 Ale nyní hledáte mne zabít, člověka toho, kterýž jsem pravdu mluvil vám, kterouž jsem slyšel od Boha. Tohoť jest Abraham nečinil.

41 Vy činíte skutky otce svého. I řekli jemu: Myť z smilstva nejsme zplozeni, jednohoť Otce máme, totiž Boha.

42 Tedy řekl jim Ježíš: Byť Bůh Otec váš byl, milovali byste mne. Nebo já jsem z Boha posel, a přišel jsem; aniž jsem sám od sebe přišel, ale on mne poslal.

43 Proč mluvení mého nechápete? Protože hned slyšeti nemůžete řeči mé.

44 Vy z otce d'ábla jste, a žádosti otce vašeho chcete činiti. On byl vražedník od počátku, a v pravdě nestál; nebo pravdy v něm není. Když mluví lež, z svého vlastního mluví; nebo lhář jest a otec lži

V kostele nebývá nyní mnoho lidí. A přitom zde je místo, kde se - sice našimi chabými lidskými hlasy - ale přece káže/zvěstuje slovo Boží. A Kristus nám velmi závažně praví, že **Každý, kdo jest z pravdy, slyší jeho hlas** - hlas boží, který sestoupil na zem. - Kde tedy jsou? To je tak málo těch, kdo jsou "z pravdy?"

Ano, někteří radikální následovníci Jana Kalvína by to možná tak řekli: Vedle několika vyvolených, vedle těch, kteří se zrodili z Boha, jsou jiní, kteří se takovému "vznešenému původu" těšit nemohou. A zatímco první jsou vyvolení, jsou povoláni zdědit nebeské království, ty druhé čeká zřejmě neradostný osud.

Ale - tohle nejsme jen tak beze všeho ochotni přijmout. Takový fatalismus, podle něhož jsou lidé bez svého přičinění a bez možnosti své postavení jakkoli změnit, od samého počátku svého bytí určení zaujmout své určené místo a hrát buď hrdinu, nebo padoucha, vždycky ale neodvolatelně a nadosmrti, ba co dím, ještě mnohem déle. A dokonce se zdá, jakoby i sám Ježíš takovému pojetí přitakal - vždyť mluví o svých protivnících, jako o synech d'ábla.

Těžký problém? Vlastně ani ne. Řešení je známo už odedávna - pokud

ovšem takové řešení jsme ochotni přijmout (někteří k tomu ochotni nejsou). Neexistuje dvojí předurčení, ale jen jedno: Bůh všechny určil ke spáse.

A vlastně i náš výrok, zamyslíme-li se nad ním pozorně, nám to potvrzuje. Lidé přicházejí na svět přece všichni stejně. Všichni se v určený čas narodí z lůna matky - a nikdo si nepřináší na svět nějaké ďáblově znamení. A totéž platí o lidské duši. Lidské myšlení, lidské usilování o poznání, lidský důmysl neustále se zabývající vylepšováním věcí - to vše pochází z pravdy. Pravda je totiž prvotnější než lež: Vždycky nejprve musí být nějaká pravda, aby se mohla na ní přiživit lež; lež je popřením nebo překroucením pravdy, a kdyby nebylo pravdy, neměla by lež co převracet.

Čtěme tedy nyní pozorně co zde, před Pilátem, tedy ve chvíli nesmírně závažné, v níž jakoby vydává pečeť veškerému svému učení, Ježíš říká: *"Každý, kdo je z pravdy..."* A kdo tedy není z pravdy? Takový člověk neexistuje. Všichni jsou "z pravdy", všichni jsou stvoření od Boha, tedy janovským jazykem "se zrodili z Boha". Tedy *...každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas."* Opravdu? Každý? Slyší?

Každý. Slyší. Hlas Kristův je vložen do lidského srdce. Může být hluboko, velice hluboko. A člověk může od něj odvracet sluch, nebo být odváděn jinam, nebo jednoduše přehlušován nějakou úžasnou, bombastickou "reklamou" světa. Ale o tom všem Kristus dobře věděl, máme o tom v podobenství o rozsěvači. A člověk také může zaslechnout tento hlas dnes, zítra, nebo možná až pozítří - i o tom Kristus věděl, máme o tom podobenství o dělnících na vinici.

Nebudeme tedy dělit svět předčasně na vyvolené a zavržené: Pokud to vůbec někomu přísluší, pak jen andělským žencům při skonání světa. Spíše se těšme z toho, že k našim uším slovo boží zní zřetelně, že máme zde příležitost scházet se k obcování se slovem božím, že máme vnější i vnitřní prostor k tomu, aby mezi námi a v nás slovo boží znělo.

Ještě zbývá vysvětlit jedna ne právě lehká otázka: Proč Ježíš nazývá, jak jsme to slyšeli v přečteném úryvku, své odpůrce, Syny ďáblůvými. Ba dokonce v oné pasáži slyšíme od farizejů podvakerát (a kdybychom četli delší úryvek, bylo by to tam dokonce třikrát), že právě židovští učenci se hlásí k něčemu podobnému, co jsme právě zde vyložili: Jsme z Boha, náš otec byl Abrahám, nejsme žádní ďáblově pancharti.

Bylo by na moc dlouhé a smutné povídání, odkud se bere v člověku a na světě zlo. Ale i když třeba nevíme jak, zlo tu odněkud je a lidé se často velmi rádi chápou. A dost často si to dokonce představují tak,

že ten či onen konkrétní čin je jen prostředkem, k dosažení ještě lepší harmonie, nebo třeba k zlepšení svého vlastního stavu, k vylepšení svého majetku, své pověsti - a protože takové věci slouží nám, kteří jsme dobří - "od Boha", tak je to nakonec také dobré. To ale už člověk nejedná tak, jako jeho Otec a bere si jakoby jiného, adoptivního otce - ďábla, protože: "žádosti otce svého chce činit".

I proto je nám neustále tak potřeba pravdy, abychom dokázali odolat pokušení takového sebeospravedlňování a - jistě jsme mu mnohdy i neodolali. A proto také Kristus přišel jako pečeť pravdy, aby sám svou osobou byl zárukou té nejvyšší otevřenosti vůči pravdě, která již od této chvíle má být přístupná skutečně všem: *Jáť jsem se k tomu narodil, a proto jsem na svět přišel, abych svědectví vydal pravdě. Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj.*